

вих. №
від 02.05.2022 р.

Керівнику ДП "НАЕК
"ЕНЕРГОАТОМ"
п. Котіну П.

*Щодо доступу до публічного відображення даних
радіаційного фону атомних електростанцій України*

Шановний Петре Борисовичу!

Засвідчуємо вам свою повагу та звертаємося у такій справі.

У зв'язку із захопленням російськими окупантами Запорізької АЕС і високим ризиком техногенних катастроф, пов'язаних з терористичними діями з боку російської федерації, дані про радіаційний фон на території України та, зокрема, на пунктах спостереження радіометричної мережі НГМСУ та АСКРС у 30-кілометровій зоні навколо атомних енергооб'єктів становлять надзвичайно високий суспільний інтерес.

Щодня українці та весь світ живе в небезпеці атомної катастрофи, а люди шукають інформацію про рівень радіації в українських містах-супутниках атомних електростанцій. Так, більш ніж за два місяці війни сторінки карти радіаційного фону на сайті www.saveecobot.com/radiation-maps, на якому зібрані дані про радіаційний фон від різних власників даних, відвідали понад 1,01 млн користувачів з України, США, Японії, країн Європи. За даними МАГАТЕ, українська сторона передає їм дані радіаційного моніторингу діючих АЕС. <https://www.iaea.org/newscenter/pressreleases/update-70-iaea-director-general-statement-on-situation-in-ukraine>

На жаль, сайт НАЕК Енергоатом та дані про радіаційний фон усіх АЕС України недоступні для зовнішніх користувачів. Також НАЕК припинило поширення зведеної інформації про радіаційний стан довкола територій українських АЕС різними способами, в тому числі через соціальні мережі, офіційні сайти.

Ми вважаємо, що рішення про закриття даних про рівень радіаційного фону на атомних електростанціях України є хибним та таким, що становить загрозу для українського народу та народів європейських країн. Таке рішення грубо порушує ст. 50 Конституції України, яка забороняє засекречувати інформацію про стан довкілля. Також засекречування інформації порушує основні принципи здійснення цивільного захисту населення щодо оповіщення цивільного населення, та права громадян України в сфері цивільного захисту (ст. 21 Кодексу цивільного захисту населення).

Найбільшим злочином радянської влади під час аварії на ЧАЕС було саме приховування від людей інформації про розповсюдження радіаційного забруднення. Як наслідок, населення не змогло вчасно евакуюватися та зазнало критичного впливу радіації.

Під час війни з ворогом, який займається ядерним тероризмом, шантажуючи Україну та весь світ ядерною катастрофою, ми маємо забезпечити якомога більший захист кожному українцю, і для цього інформація про радіаційну обстановку має бути відкритою, якомога більш доступною, та своєчасно поширюватися через наявні системи оповіщення.

У зв'язку з цим **просимо терміново відкрити публікацію поточних даних про радіаційне забруднення на всіх українських АЕС та в тридятикілометровій зоні навколо**, де такі дані наявні, та іншу інформацію, яка становить суспільний інтерес для цивільної захисту населення під час війни.

Якщо задля цифрової безпеки повноцінно відновити роботу сайтів неможливо, ми готові забезпечити технічне збирання та публікацію відповідної інформації. Для цього просимо зв'язатися з керівником ІТ-напрямку ГО "SaveDnipro" Павлом Ткаченком +380 (67) 612 18 73 (або електронною поштою savednipro@gmail.com) чи повідомити нас будь-яким іншим зручним для вас способом.

Слава Україні!

З повагою
українські та міжнародні громадські організації за списком

ГО "SaveDnipro"

МБО "Екологія – Право – Людина"

ГО "Екодія"

Коаліція "Енергетичний перехід" (10 організацій)

SAFECAST (US)

NPO SAFECAST JAPAN

Stichting SAFECAST (EUROPE)

Україна без сміття

Міжнародний проєкт "Чисте повітря для України" (6 організацій)

ГО "Екосенс"

ГО "ФОНІ"

ГО “Дзига”

ГО “Екосмарт”

ГО “Єдина Планета”

Громадський рух “Батарейки, здавайтеся!”

ГО “Центр протидії корупції”